

Könnin sepistä sotamies Honkajokeen

Suomalaisia ikiliikkujan keksijöitä

Kirjoittaja, fil. lis. Pekka Laaksonen on Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkiston johtaja. Laaksonen on tutustunut suomalaisiin ikiliikkujan keksijöihin kaunokirjallisuudessaamme.

Ikiliikkuja eli *perpetuum mobile* on kiehtonut ihmisten mieltä jo kauan. Sehän on laite, joka saamatta ulkopuolelta energiaa olisi jatkuvasti käynnissä ja suorittaisi työtä ainakin kitkan voittamisen verran. Suurimmillaan kiinnostus ikiliikkujan keksimiseen oli keskiajalla ja uuden ajan alussa. Mutta jo 1775 Ranskan akatemia teki päätöksen olla käsittelemättä lukuisia ikiliikkujaehdotuksia, joita sille lähetettiin. Ymmärrettiin, että ikiliikkuja on fyysisen tietämyksemme mukaan mahdoton. Se on vastoin energian säilymisen lakia, jonka mukaan energiaa voidaan vain muuttaa muodosta toiseen, mutta ei synnyttää eikä hävittä. Sama koskee myös toisentyyppistä ikiliikkujaa, joka perustuu siihen ajatukseen, että lämpöenergia voitaisiin muuttaa täydellisesti mekaaniseksi energiaksi. Tällainen laite on energian säilymisen lain mukaan kyllä mahdollinen, mutta se on vastoin lämpöopin toista pääsääntöä, jonka mukaan lämpöenergian täydellinen muuttaminen mekaaniseksi energiaksi on mahdotonta.

Huolimatta siitä, että virallinen tie ja sen edustajat olivat jo varhain osoittaneet ikiliikkujan keksimisen mahdottomaksi, idea ikuisesti toimivasta laitteesta ei lakannut askarruttamasta ihmisten mieltä. Näin tutkijoiden aikanaan hyväksymästä ja arvostamasta »suuresta traditiosta» oli tullut epävirallista amatöörien vaalimaa »pientä traditiota», johon virallisen tieteen edustajien ei ollut syytä sekaantua. Toisaalta keksintöjen historia kyllä osoittaa, että mahdottoman yrittäminen ei koskaan ole ollut kokonaan vailla tuloksia. Ikiliikun keksijätkin ovat aikojen kuluessa tehneet monia pienempiä merkittäviä keksintöjä.

Muutkin keksijät kuin ikiliikkujan ongelman ratkaisijat ovat aina muo-

dostaneet originellien joukossa oman erikoislaatuisen ryhmänsä, jonka harastukseen ulkopuoliset ovat yleensä suhtautuneet vähemmän vakavasti. Tämä johtuu siitä, että vasta sellainen keksintö, joka on johtanut konkreettiseen tulokseen tai sovellukseen, on voinut tuoda keksijälleen mainetta ja arvostusta. Muutoin keksijän kohtalona on ollut kestää niitä paineita, joita yhteisöissä on aina syntynyt vähänkin muista poikkeavia kohtaan. Keksijät ovat sitä paitsi poikenneet muista muutenkin kuin keksijän maineensa puolesta: heidän joukossaan on ollut runsaasti erikoislaatuisia yksityisajattelijointa, lauluntekijöitä ja maailmanparantajia.

Könnin kuokkamies

Kansanperinteen tuntemista keksijöistä ylivoimaisesti maineikkaimpia ovat ilmajokelaiset Könnit ja kuuluisin heidän keksinnöistään Könnin kuokkamies, ensimmäinen robottimme. Aleksis Kivikin kertoo *Seitsemässä veljeksessä*, miten Lauri astelee pelolla »kuin seppä Könnin kuokkamies, jonka jalvoja ja kuokkaa käytteli sukela kellovärkki mahassa». Könnihin liittyvät sadunomaisia piirteitä saaneet kansantarinat ovat osaksi kansainvälistä lainatavaraa, mutta itse sepillä on takanaan todellisuuspohja. Könnien ilmajokelaisessa talonpoikaissuvussa oli useita taitavia seppiä. Tunnetuin heistä oli kelloseppänä kunnostautunut Jaakko Könni, joka eli vuosina 1774—1830.

Monet kaappikellot samoin kuin suuret tornikellot esimerkiksi Helsingin suurkirkossa tai valtioneuvoston rakennuksen julkisivussa ovat tänäänkin todisteena Könnien ammattitaidosta. Mutta huomattavasti enemmän kuin nämä suuret kellot ihmisiä kiehtoivat kertomukset, miten pieniä kelloja tai muita esineitä könnit kykenivät tekemään. Könnin kerrotaan tehneen Venäjän keisarin tyttärelle sormukseen kellon, joka näytti muun ohessa millä puolen maapalloa kuu kulloinkin oli. Kello kävi vuoden ja vuorokauden, sitten se seisahtui. Pietarista ei löytynyt kelloseppää, joka olisi osannut panna sen käyntiin. Könni kutsuttiin hoviin, mutta korjaustyö

Suomen ensimmäinen robotti Könnin kuokkamies suorittamassa tehtäviään. — Veikko Vionojan kuvitusta *Kansa tarinoi* -teokseen (Lauri Simonsuuri, 1959).

tuli tehdä ilman apuvälineitä, sen takia Könni riisuttiin ennen työhön ryhtymistä alasti. Könni oli kuitenkin kätkenyt pienen naulan suuhunsa, jonka hän pani kelloon paikalleen. Niin kello alkoi taas käydä ja Könni tuli kuuluisaksi nyt myös Pietarin hovissa. Yksi näiden kertomusten yhteiskunnallisista viesteistä piileekin juuri tässä: tavallinen suomalainen talonpoika voi nokkeluudellaan ja taidollaan päihittää parempansa.

Toisen kertomussikermän mukaan Könni joutui kerran väittelemään englantilaisen kauppamatkustajan kanssa, kumpiko on parempaa tehdastyö vai käsityö. Englantilainen oli tehdastyön kannalla. Hän näytti Könnille silmäneulaa ja kysyi, kykenisikö tämä tekemään vastaavan. Lyötiin vetoa. Seuraavana aamuna Könni näytti englantilaiselle tekemäänsä neulaa. Kun neuloja vertailtiin, huomattiin, että Könnin neula oli hiukan paksumpi. Englantilainen alkoi riemuissaan ilkkua, mutta meni hiljaiseksi, kun Könni nykäisi neulansa toisen pään auki. Selvisi, että Könnin neula olikin neulakotelo, jonka sisällä oli useita hienoja silmäneuloja. Laajalti erilaisina versioina tunnettu kasku tähdentää, ku-

ten monet vastaavat kansankertomukset, käsityön paremmuutta tehdastekoiseen verrattuna. Mutta samalla tämänsuuntaisia kertomuksia voi pitää jonkinmoisena kannanottona myös kotimaisen tuotteen paremmuudesta. Könnin tuotteilla oli kotimainen laatu.

Kuvaan sopii, että joskus Könni saattoi pelkällä oveluudella voittaa ulkomaalaiset. Hän oli lyönyt vetoa englantilaisten kanssa siitäkin, että kykenee poraamaan puuhun mutkikkaita reikiä. Vaadittiin näyttöä. Könni haki metsästä muurahaisten kaivertaman kannon, puhdisti, kiilloitti ja kultasi sen ja lähetti Englantiin. Taas joutuvat ulkomaalaiset ihmettelemään, millaisia mestareita Euroopan reunalla asuukaan.

Tärkein ja tunnetuin Könnien keksinnöistä oli kuitenkin puusta ja metallista rakennettu kuokkamies, joka toimi joko vieterillä tai tuulimyllyjen tapaan tuulella. Näitä kuokkamiehiä Könnillä oli useita ja niiden tehtävänä oli kuokkia maata, kääntää turvetta ja työntää kottikärryjä. Kuokkamiesten ongelmana oli se, että ne eivät osanneet kääntyä saran päässä tai joen partaalla. Näihin kertomuksiin itsestään toimivista vieterimiehistä suhtauduttiin pelonsekaisella kunnioituksella. Kuokkamiestarinoiden loppu onkin dramaattinen. Kuokkamiehen työhön pannut Könni nukahtaa pientareelle eikä havaitse lähestyvää konetta, joka näin vahingossa kuokkii keksijän hengiltä.

Tarinan lopun voi tulkita selväksi ekologis-moraaliseksi kannanotoksi koneita vastaan. Maatalouden innovaatiotutkimuksissa onkin selvästi osoitettu, että entisajan talonpoika arvosti raskasta ruumiillista työtä, vaikkei siitä aina pitänytkään. Arveltiin, että koneet kasvattivat ihmistä laiskuuteen. Jouten olevaa ihmistä pidettiin turmeltuneena. Näin ollen koneiden käyttöönotto oli suorastaan yhteiskuntamoraalia järjestyttävä tekijä.

Erityisesti kolme maanviljelyyn liittyvää keksintöä tai uutuutta näyttävät loukanneen luontaistalouteen tottunutta sukupolvea. Ensimmäinen niistä oli juuri raudasta valmistettujen, painavien työvälineiden, auran, äkeen ja niittokoneen, käyttöönotto. Toinen oli heinän peltoviljely ja kolmas rukiin niitto muulla välineellä kuin sirpillä. Epäiltiin, että uudenlaisten viljelymenetelmien ansiosta maa lakkaisi kasvamasta: rauta-aura repi pellon kelvottomaksi, niittokone turmeli heinän juuret. Rukiin, Jumalan viljan, leikkaamiseen viikatella tai koneella liitettiin ehkä eniten perittyjä arvolatauksia. Uutuuksien vastustajien väitteet saattoivat etsiä pohjaa myös kansanuskon piiristä. Separaattorin käyttöönoton sanottiin aiheuttavan heinämadon il-

maantumisen niitylle. Kuorittu maito aiheutti keuhkotaudin nauttijassaan. Nämä esimerkit vain osoittavat, millaisia esteitä uusien, hyväksikin osoitautuneiden keksintöjen tiellä käytännössä on aina ollut.

Pekka Viiliäinen

Suulliseen perinteeseen nimensä jätäneitten keksijäoriginellien ja heidän usein toteutumatta jääneiden keksintöjensä historia on toistaiseksi kartoittamatta. Mielenkiintoista dokumenttiaineistoa on kuitenkin jo varhain hieinan sattumoisinkin saatu talteen. Esimerkiksi kelpaa Elias Lönnrotin kertomus nurmekselaisesta Pekka Viiliäisestä vuodelta 1832. Viiliäinen oli Lönnrotin opas kolmannella runonkeruumatkalla ja hän osoittautui koko lailla neroksi mieheksi. Suuret tuumat ja laajat yritykset olivat kuitenkin kummittelleet siinä määrin hänen aivoisinaan, että ne olivat Lönnrotin mukaan »puoleksi karkottaneet niistä niin sanotun tavallisen selvän järjen». Viiliäinen oli matkustellut sekä Tukholmassa että Pietarissa. Suomen liittyttyä Venäjään Viiliäinen oli päässyt keisarin puheille ja esitellyt hänelle piirustuksensa uusista sotavaunuista, jotka tosin suuresti muistuttivat jo Leonardo da Vincin aikanaan suunnittelemlia panssareita.

Kysymys oli parihevosten vetämistä vaunuista, jotka olivat rautapeltisen, linnanmuotoisen katoksen alla. Panssarissa oli muutamia ampumaaukkoja ja sivuilla viikatteen tapaisia teräviä rautoja, joilla niin ikään oli tarkoitus aikaansaada tuhoa Suur-Turkin riveissä. »Tämä verraton mestariteos inhimillisen neron tuottamien keksintöjen joukossa» kertoo Lönnrot, »lienee erittäin suuresti huvittanut Keisari Aleksanteria, koska hän lienee määrännyt keksijälle, tuolle kunnan Viiliäiselle, 500 ruplan palkkion.»

Palkinto innosti tietenkin Viiliäistä yhä uusiin keksintöihin ja löytöihin. Hän uskoi löytäneensä rikassuomisen malmivuoren, jonka hyödyntämistä hän alkoi pohdiskella. Mutta erityisen innostunut hän oli ideastaan hankkia vapaakaupungin oikeudet Oulun kaupungille. Viiliäinen keräsi Pohjois-Karjalan ja Kainuun talonpoikien nimet hankkeensa taakse. Erään pitäjänkirjurin kirjoittamat sanat kertovat kuitenkin, ettei hanketta kenties oltu mietitty loppuun saakka: »Pitäjäläisten mielipiteet kysymyksessä olevan asian suhteen näyttävät olevan yhtä sekavat kuin esityksentekijänkin, minä vuoksi niistä ei ole voinut saada mitään lopullista kokonaiskäsitystä.»

Poikkeuksellisen persoonallisuutena Viiliäinen ja hänen tarinansa kiinnostivat Lönnrotia siinä määrin, että hän

julkaisi kertomuksensa seuraavana vuonna *Helsingfors Morgonbladissa*. Sieltä se löysi tiensä pietarilaisen älymystön julkaisemaan venäjänkieliseen aikakauskirjaan *Sovremennikiin* ja näin tämän suomalaisen alkuperäisjattelijan pohdinnat saivat osakseen ansaitsemaansa huomiota laajemmaltikin.

Viiliäinen on tietenkin poikkeustapaus vanhan kansan keksijöiden joukossa, mutta tuskin ainoa. Tyypillistä hänelle kuten monille muillekin uuden yrittäjille oli se, että he ajoivat usein sangen monia asioita yhtä aikaa. Heidän omaperäinen asiantuntemuksensa ulottui samoin moniaalle. Viiliäiselläkin oli selvät käsitykset paitsi geologiasta myös astrologiasta. Juuri tuona vuonna pelättiin Merkuriuksen törmäävän aurinkoon toukokuun 5. päivänä. Lönnrot oli kysynyt Viiliäisen kantaa asiasta. Kävi ilmi, että aurinko ei sinä päivänä ollut näyttäytynyt lainkaan. Niinpä Merkurius ei Viiliäisen käsityksen mukaan ollut löytänyt aurinkoa lainkaan vaan mennyt tyhjiin toimin menojaan. Ihmisten pelko oli täysin aiheetonta.

Muuan konkreettinen tulos Viiliäisen aloitteellisuudesta oli Saramolta Nurmekseen johtaneen mutkaisen tien oikaiseminen; tätäkin hanketta naapurit vastustivat loppuun saakka.

Lentäjä

Ihmisen pyrkimykset voittaa painovoima ja oppia lentämään ovat keksintöjen historian jännittävimpiä ja ehkä hauskiimpiakin lukuja. Meidänkin perinteemme tuntee muutamia, jotka kukin tavallaan ovat yrittäneet ratkaista lentämisen ongelmaa. Nakkilassa Tattaran kylässä eli sata vuotta sitten Tattaran nikkariksi kutsuttu mies, joka kertomusten mukaan oli yrittänyt lentää erältä harjanteelta toiselle, mutta oli lähtenyt lentoon liian matalalta ja törmännyt puihin. Mäntsälässä elänyt Prynolffi-niminen mies oli tehnyt itselleen puujalat ja tuohesta siivet, mutta talonkatolta alkanut lento oli sekin päätynyt keväntulvaiseen jokeen.

Perhossa Jylhän Aapo oli Paulaharjun kertoman mukaan laittanut kuusi paria kurjen siipiä saranoilla selkäänsä ja pyrston peräänsä, mutta ei ollut lentäminen onnistunut. Eivät olleet siivet jaksaneet nostaa miestä ilmaan. Toisen tarinan mukaan lento yli järven olisi muutoin onnistunut, mutta siipien sarana olisi puolivälissä lentoa pettänyt. Jylhä olikin seuraavaksi yrittänyt olla vuoden syömättä suolaa tullakseen kevyemmäksi, mutta ei tästäkään ollut apua. Mies muutti Kälviälle ja kesäisin perhosia nähdessään ky-

seli niiltä, ovatko ne jylhäsiä. »Min oon kans jylhäsiä...»

Lappajärvellä elänyt Poltettu-niminen mies oli rakentanut myös saranoilla toimivat siivet, mutta ei hänkään onnistunut pääsemään ilmailun historiaan. Hänen repliikkinsä jäi kuitenkin elämään kansan suussa: »Muuten ois menny, vaan en muistanut räpöittää.» Seuraavaksi Poltettu ryhtyi rakentamaan vesisuksia ja veden alla kulkevaa venettä. Hän oli lisäksi erittäin hyvä kaivertaja ja veistosten tekijä ja tunki raamattunsa pappejakin paremmin. Vanhemmilla päivillään hän keskittyi ikiliikkujan keksimiseen. Naapurien toimesta hanke oli kuitenkin keskeytettävä. Poltettu oli päässyt nimittäin lopulta selville siitä, että laite kyllä toimisi, mikäli sen nivelet rasvataisiin hänen oman akkansa aivoilla.

Näiden keksijäpersoonallisuuksien elämästä kertovat vähäisetkin muistiinpanot avaavat kaikessa suppeudessaan hyvin puhuttelevia ja monella tavoin tragikoomisia näköaloja sekä näiden originellien että heistä kertoneiden aikalaisten mielenmaisemiin. Tyypillinen on lajissaan kertomus Littus-Kallesta vuodelta 1938:

Kiuruveden Rytlyn takalistolla oli ennen asunut Littus-Kalle, vanhapoika, torpassaan. Hän oli työskennellyt ikiliikkujakeksinnön kimpussa vuosikaupalla. Kun hän ei sitä ollut kaikista ponnistuksista huolimatta saanut liikkeelle, oli hän pannut itsensä liikkumaan, menen Amerikkaan. Kotiin häneltä oli jäänyt leipätaikina rahille happanemaan ja ikiliikkujan tekele aidan taa mätänemään.

Maiju Lassilan Ikiliikkuja

Suomalainen kaunokirjallisuus on perinteen tapaan kansoitettu kymmenillä erilaisilla originelleilla ja kylähulluilla Jukolan veljeksistä Pentinkulman väkeen. Tämä on vain todistus siitä, miten keskeistä osaa originellit ovat kyläyhteisöissään ennen näytelleet. Tai tarkemmin sanoen: miten helppo on ollut heidän avullaan kertoa keskeisiä seikkoja yhteisön arvoista, asenteista ja sisäisistä jännitteistä.

Hyvä esimerkki tästä on Maiju Lassilan vuonna 1915 kirjoittama kolmi-osainen huvinäytelmä, jonka nimi on *Ikiliikkuja*. Siinä Nummisuutarin tapanaisen käsityöläisperheen originelli isä ja poika, Hapatus ja Nisse, ovat painuneet ikiliikun ratkaisemiseen siinä määrin perusteellisesti, että perheen äitiä koko puuha alkaa harmittaa. Poika Nisse osaa kuitenkin perustella hanketta kirjanoppineeseen tapaan:

Sillä kuten historia todistaa kaikki suuret keksinnöt ovat saaneet alkunsa pienestä. Niinpä kuuluisa Neuhtooni keksi maan vetovoiman, kun näki omanan putoavan puusta ja Vatti taas keksi höyrykoneen

oman eukkonsa hameesta. Oli pessyt eukkonsa hameen ja pannut sen yläpästä kiinni sidottuna takan kohdalle kuivumaan niin kuivussa syntynyt höyry kun ei ylhäältä päässyt pois, niin pullisti hameen ja alkoi nostaa ja silloin hoksasi Vatti, että ei se eukon hametta nosta muu kuin höyry.

Kuten useimmilla ikiliikkujan keksijöillä myös Nissellä ja tämän isällä on teoriapuoli hallinnassa ja ratkaisu viimeistelyä vailla:

Luonnonlain mukaan on nimittäin estevoima ja auttovoima aina tasan yhtä suuri ja ikiliikkujan voima perustuu siihen, että lisätään auttovoimaa, niin että se on voittopuolella. Kun tässä vaan erilaisilla pyöriillä ja renkailla ja vivuilla se seikka onnellisesti ratkaistaan, niin se alkaa ilman riitinkiäkin pyöriä. Konsti on läpeensä niin yksinkertainen.

Kun äiti kysyy pojalta, miten iankaikkisesti laitteen pitää pyöriä, vastaus on hieman epävarmempi: »Ainakin siksi kunnes nivelet kuluvat... tai sitten muusta luonnollisesta syystä rampautuu... Paitsi ei liikevoiman puutteesta.»

Lassila panee henkilönsä pohdiskelemaan myös keksintöjen yleistä merkitystä taloudelliselta kannalta. Monet kuten kehuukoneen keksijä ovat kuolleet köyhinä, mutta monet ovat myös rikastuneet: »Mies joka keksi naisten hameen reunanauhan, ansait si sillä useita miljoonia, jotka sivumennen sanoen saavat miehet maksaa. Samoin ansaitsi kymmenen miljoonaa se, joka keksi naisten tunnetun hajuveden, ootokolonaksi kutsutun, turhanpäiväisen liirunlaarun.»

Erityisen onnistunut oli nuppineulan keksiminen. Ikiliikkuja olisi kuitenkin se keksintö, joka tekisi höyrykoneet tarpeettomiksi. Sen hyöty laskettaisiin tuhansissa miljoonissa vuodessa. Mutta onnistuuko ihmisäly sen keksimään, kysytään näytelmässä? »Yhdet väittävät, että ei, mutta samaahan on uskottu ja väitetty jokaisesta muustakin keksinnöstä, siihen asti, kunnes se on keksitty. Joku aivan huomaamaton henkilö voi keksiä jonkin pikkuseikan, joka ratkaisee tuon kysymyksen.»

Lassilan näytelmä on kirjoitettu ajankohtana, jolloin monet keksinnöt ja uutuudet tekivät tuloaan Suomen maaseudulle. Näytelmän tuoreudesta on tietenkin osoituksena sekin, että Ikiliikkuja on jo kauan kuulunut kesäteattereittemme suosikkiohjelmistoon.

Honkajoki

Ehkä tunnetuin suomalainen ikiliikkujan keksijä on sotamies Arne Honkajoki, joka sotasaarialasta palattuun ilmoittautuu täydennysmiehenä

uudelleen sotilastehtäviin luutnantti Koskelan joukkueeseen vakaasti päättäneenä uhrata oman sekä sotasaarialassa pullosta saamansa veripalvelun veren isänmaansa ja kansansa vapauden hyväksi. Miehen henkilökohtaisiin varustuksiin kuuluvat jousipyssyn lisäksi repussa olevat puukapulat, valmistumaisillaan olevan ikiliikkujan osat.

Honkajoen erikoiset harrastukset ja merkilliset puheet tuottavat miehille yhtä paljon huvia kuin esimiehille harmia. Hän ilmoittaa ansiotoimekseen siviilissä metsätalouden, tarkemmin sanottuna käpyjen keräilyn. Mutta varsinaiselta ammatiltaan hän on tiedemies, jonka lähin tavoite on ikiliikkujan keksiminen. Hän kertoo olevansa syvästi tietoinen keksintöön liittyvistä vaikeuksista, mutta ei anna tämän lannistaa mieltään. Säännöllisesti toistuviin kysymyksiin, miten ikiliikkujan kehittäminen edistyy, keksijä kertoo työn olevan ratkaisuvaiheessa:

Odotan vain erään hämärän kohdan selviämistä. Kaikki muu asiassa on ratkaistua, mutta eräs pikku seikka on auki. En ole nimittäin voinut eliminoida taivaan-kappaleiden vetovoiman vaikutusta. Tyhjiössä, jossa eivät vetovoimat vaikuta, saisin liikkeen jatkumaan iankaikkisesti, mutta näissä oloissa täytyy keksiä jokin muu ratkaisu.

Honkajoki vie pelleilynsä arvokkaalla tavalla loppuun saakka. Kun joukkue vetäytymisvaiheessa pakkaa hätäisesti reppujaan, hän ei luovu palloistaan: »Tämä voisi johtaa heidät oikeille jäljille. Kenties he ovat jo yhtä lähellä ratkaisua kuin minäkin.» Honkajoki kuuluu niihin sodan esiinnostamiin tyyppeihin, jotka Väinö Linnan sanoin olivat valmiit mihin mielettömyyteen tahansa saadakseen omansa ja toisten ajan kulumaan.

Tuntemattoman sotilaan rooligalleriassa Honkajoki on kieltämättä jonkun Viirilän ohella originellien erikoisimmasta päästä. Hänen omituisuutensa ei kuitenkaan ole Viirilän tavoin pelottavaa, vaan ennen muuta ovelalla tavalla älyllistä, armeijan kielenkäyttöä ja ajatustottumuksia parodioivaa. Sopii hyvin kuvaan, että hän ei vietä vapaa-aikaansa tavanomaiseen tapaan puhdetöitä tekemällä, vaan on ratkaisevinaan ikiliikkujan suuremista ongelmia.

Honkajoki näyttää erinomaisesti oman joukkueensa suljetussa miesyhteisössä ne tehtävät, joiden vanhastaan on katsottu kyläyhteisössä kuuluneen kylähulluille. Hän laukoo totuuksia, joita muut eivät uskalla sanoa ääneen. Hänen käytöksensä on vapauttavan epäsovinnasta. Hän yrittää keksiä mahdolltomana pidettyä, joka on aina ollut varma tae päästä hullun kirjoihin. (jatk. seur. no:ssa)